

IX Ogólnopolska Sesja Naukowa *Datowanie minerałów i skał* Gdańsk, 23–24.10.2006

Była to już dziewiąta edycja cyklicznych spotkań naukowych przedstawicieli środowiska „wykonawców” (głównie fizyków) oraz „użytkowników” (geologów i geografów) oznaczeń wieku skał. Po raz pierwszy organizatorem konferencji z tego cyklu była Katedra Geomorfologii i Geologii Czwartorzędu Uniwersytetu Gdańskiego oraz Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczył dr Stanisław Fedorowicz, na co dzień kierujący gdańskim laboratorium termoluminescencyjnym. W pracach organizacyjnych wspomagali go: prof. UG dr hab. Roman Gołębiewski (wiceprzewodniczący), dr Wojciech Tylmann (sekretarz), mgr Janusz Dworniczak (sekretarz) oraz dr Piotr Woźniak, mgr Karolina Czarnecka i mgr Radosław Wróblewski.

Konferencja zgromadziła ok. 40 uczestników z 10 ośrodków akademickich i naukowo-badawczych z kraju i zagranicy (prof. Algirdas Gaigalas z Uniwersytetu w Wilnie). Dwudniowa sesja była podzielona na dwa odrębne bloki tematyczne, dotyczące problematyki oznaczeń wieku minerałów i skał metodami: luminescencyjnymi (TL — termoluminescencja i OSL — luminescencja stymulowana optycznie) — pierwszy dzień oraz izotopowymi (potasowo-argonowa, renowo-osmowa, uranowo-ołowiowa) — drugi dzień. W obu przypadkach w programie znalazły się zarówno referaty *stricto* metodyczne, jak i referaty dotyczące zakresu wykorzystania i interpretacji wyników datowań.

Sesję referatową pierwszego dnia konferencji otworzyły wystąpienia na temat podstaw metodycznych datowań luminescencyjnych w ośrodku gdańskim (S. Fedorowicz) i lubelskim (J. Kusiak), a także metodycznych aspektów luminescencyjnego oznaczania wieku osadów neoplejstoceńskich w Polsce i na Ukrainie (S. Fedorowicz) oraz na Litwie (A. Gaigalas, S. Fedorowicz). Kolejne prezentacje w tym bloku tematycznym dotyczyły możliwości wykorzystania datowań TL i OSL do określania wieku kraterów impaktowych (W. Stankowski), skali peryglacialnej transformacji wypełnień paleokrasowych (R. Dobrowolski) oraz konstrukcji regionalnych schematów stratygraficznych na Lubelszczyźnie (L. Dolecki, J. Kusiak) oraz na Podkarpaciu i Podolu (M. Łanczont i in.).

Referaty wygłoszone w drugim dniu konferencji dotyczyły następujących zagadnień związanych z datowaniem minerałów i skał metodami izotopowymi: (1) fizycznych podstaw metody renowo-osmowej (J. Dąbek, S. Hałas); (2) konstrukcji nowej wersji urządzenia do ekstrakcji argonu z minerałów w temperaturze do 1550°C (S. Hałas); (3) nowych, potasowo-argonowych oznaczeń wieku granitoidów z masywu Strzegom-Sobótka (K. Turniak i in.); (4) nowych danych o produktach poudarzeniowych w warstwach radiolariowych Karpat zewnętrznych (Z. Paul i in.);

Ryc. 1. Sesja referatowa; referuje dr Stanisław Fedorowicz — przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji. Fot. P. Woźniak

(5) datowania fenokryształów amfiboli z dajki andezytowej z Dubia k. Krakowa (A. Lewandowska i in.); (6) metodyki datowania minerałów metodą potasowo-argonową (D. Bakowska, M. Banaś); (7) datowania potasowo-argonowego illitu w utworach czerwonego spągowca na Niżu Polskim (A. Protas i in.) oraz (8) monacytów w gnejsach karkonosko-kowarskich (R. Bachliński); (9) problemów datowania zmetamorfizowanych skał psefitowych, na przykładzie metakonglomeratów formacji Slynghfiellet na Spitsbergenie (J. Czerny); (10) zastosowania analiz U-Pb SHRIMP detrytycznych cyrkonów ze skał metamorficznych do udokumentowania krystalicznego podłoża swekońskiego basenu sedymentacyjnego NE Polski (E. Krzemieńska i in.). W przerwie sesji referatowej zaprezentowano również poster dotyczący datowania apatytów w bentonitach Karpat zewnętrznych (D. Bator i in.).

Łącznie w czasie obu dni obrad wygłoszono 20 referatów. Większość wystąpień spotkała się z dużym zainteresowaniem słuchaczy, czego wyrazem była towarzysząca im ożywiona dyskusja, w wielu przypadkach kontynuowana również w kularach. Obszerne streszczenia referatów znalazły się w okolicznościowych materiałach konferencyjnych. Pełne wersje tekstów, po wcześniejszej kwalifikacji do druku, zostaną opublikowane w kolejnym, przyszłorocznym tomie *Geochronometrii*.

IX Sesję Naukową *Datowanie minerałów i skał* należy ocenić jako imprezę niezwykle udaną, zarówno pod względem merytorycznym, jak i organizacyjnym. Jej interdyscyplinarność sprzyjała wymianie poglądów i służyła lepszemu zrozumieniu złożoności zagadnień geochronologicznych.

Następna, jubileuszowa sesja z tego cyklu odbędzie się w 2008 r. w Lublinie. Jej organizatorem będzie Instytut Fizyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Radosław Dobrowolski